

BIULETYN KOWIEŃSKI**W I L B I**

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7-2.

Nr. Wilno, dnia 23 października 1935 r. 1372.

T r e ś ć n u m e r u:**I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.**

	Dział.	Str.
1. Kolejna korespondencja Gustajnisia o polskiej prasie.	I.	1.

K r o n i k a .

2. Przyjazd delegacji angielskiej.-	"	"
3. Sprawa udziału Litwy w sankcjach antywłoskich.	"	"
4. Skasowanie ulicy litewskiej w Królewcu.-	"	"

**III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENNETRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.****K r o n i k a .**

5. Sprawa wypadków na uniwersytecie.-	III.	"
6. Dokoła sfery Łapenasia.-	"	"
7. Sprawa służby wojskowej osób duchownych.-	"	"
8. Sprawa Akademii Sztuk Pięknych.-	"	2.
9. Aresztowanie agentów niemieckich w Kownie.-	"	"
10. Likwidacja pisma.-	"	"
11. Sprawa rady opieki społecznej.-	"	"
12. B.prezydent Grinius na emeryturze.-	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

13. "Trinitas" o wynikach wyborów kłajpedzkich.-	VII.	"
--	------	---

K r o n i k a .

14. Nowa partja litewsko-niemiecka.-	"	"
15. Sprawa budowy Radjostacji.-	"	"
16. Pierwsze posiedzenie Sejmiku kłajpedzkiego.-	"	"

x

x

x

STATYSTYKA WYDZIAŁU

Wzrost, data 27 października 1938 r. 1938.

I. ZADANIA NA POLITYCE WYDZIAŁOWEJ

1. Kategoria korespondencji Głównego o polskiej prasie.
K r o n i k a
2. Przewidywanie ilości artykułów.
3. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
4. Przewidywanie ilości literatury z zagranicy.

III. ZADANIA NA POLITYCE WYDZIAŁOWEJ

1. Kategoria korespondencji Głównego o polskiej prasie.
K r o n i k a
2. Przewidywanie ilości artykułów.
3. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
4. Przewidywanie ilości literatury z zagranicy.
5. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
6. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
7. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
8. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
9. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
10. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
11. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
12. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.

VII. PRACA WYDZIAŁOWA

13. Przewidywanie o wynikach wyborów w województwie.
K r o n i k a
14. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
15. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.
16. Przewidywanie ilości w ramach wydawnictw.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1/. KOLEJNA KORESPONDENCJA GUSTAJNISA O POLSKIEJ PRASIE. "L.Aidas" Nr.240 z 18.X.1935 r. Kolejna korespondencja Gustanisa p.t. "Prasa polska". Streszczenie:

Prasa polska nie ma jeszcze tylu czytelników, co prasa innych krajów. Jednak rola jej w życiu publicznym jest bardzo wielka. W Polsce jest obecnie 1.856 czasopism, w tem 156 dzienników. Większość z nich ma jednak nieduży nakład. Duży nakład mają tylko "I.K.C." i "Kurjer Warszawski". Do pism poważnych można zaliczyć "Gazetę Polską", "Kurjer Poranny", "Polską Zbrojną" i t.d. Poziom wykształcenia i kultury dziennikarzy polskich jest różnoraki. Naogół jednak panują wśród dziennikarzy poprawne stosunki zawodowe i solidarność. /A-8/37 /. P.

K r o n i k a .

2/. PRZYJAZD DELEGACJI ANGIELSKIEJ. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Pisma donoszą, że wkrótce do Kowna ma przybyć delegacja angielskich kupców i przemysłowców celem zaznajomienia się z miejscowymi warunkami i szukania dróg rozwoju handlu angielsko-litewskiego. /A-2/.

3/. SPRAWA UDZIAŁU LITWY W SANKCJACH ANTYWŁOSKICH. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Jak wiadomo, komitet koordynacyjny Ligi Narodów przyjął uchwałę o stosowaniu sankcyj przeciw Włochom. Polegają one przede wszystkim na niedostarczaniu Włochom broni i materiału wojennego. Litwa również otrzymała z Ligi Narodów zlecenie przłączenia się do sankcyj. Ponieważ Litwa broni nie wyrabia, więc też nie może jej eksportować do Włoch. To też przyłączenie się do sankcyj ma w tym wypadku tylko znaczenie zasadnicze bez praktycznych następstw. O ile Liga Narodów postanowi wydać zakaz nieutrzymywania wogóle stosunków handlowych z Włochami, wtedy i Litwie to da się we znaki, gdyż wymiana towarowa litewsko-włoska istnieje. /A-11/.

4/. SKASOWANIE ULICY LITEWSKIEJ W KRÓLEWCU. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: "Preussische Zeitung" proponuje zmienienie nazwy jednej z ulic w Królewcu z "Litauer Wall" na "Memeler Wall". /A-6/.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

5. SPRAWA WYPADKÓW NA UNIWERSYTECIE. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Pisma donoszą, że minister Oświaty prof. Tonkunas przyjął na audjencji rektora uniwersytetu Romera. Wkrótce zostanie ogłoszony dokładny tekst zmiany statutu uniwersytetu, dotyczącej procedury nominacji profesorów. Kierownictwo grupy studenckiej "Szaulisów i szaulisek" wydało nakaz swym członkom podporządkowania się rozporządzeniom władz uniwersytetu. Wykłady odbywają się. Rektor Romer 17.X zawiadzał do siebie na rozmowę prezesów kilku organizacyj studenckich i wzywał ich do zaprzestania strajku. /C-29/2/. P.

6/. DOKOŁA AFERY ŁAPENASA. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Elta donosi, że zostali aresztowani: b.dyr. taurogoskiego oddziału "Maistasa" Antoni Prancewicz, były dyrektor poniewieskiej rzeźni "Maistasa" Antoni Kubilis oraz mieszkańcy majątku Rożele w gm. G. Poniemuń Piotr Łapenas i jego żona Konstancja Walentynawiczusowa-Łapenasowa. Kubilis został zwolniony za kaucję 25 tys.lt., względem pozostałych zaś zastosowano bezwzględny areszt. Pisma donoszą, że został nałożony areszt na mienie Jana Łapenas i innych osób zamieszanych w tej sprawie. /C-19/1/. P.

7/. SPRAWA SŁUŻBY WOJSKOWEJ OSÓB DUCHOWNYCH. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Została ogłoszona zmiana ustawy o zwalnianiu osób duchownych od służby wojskowej. Na mocy tej zmiany słuchacze teologii-ewangelickiej uniwersytetu W.W. w wieku do lat 26 są zwolnieni od służby wojskowej. /C-13/10 /.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRAZICZNEJ

1. KOLEJNA KORESPONDENCA OBLATNISA O POLSKIEJ PRASIE. "L. Aldar" Nr. 240 z 18.X.1933 r. Kolejna korespondencja Gustawas G. J. "Prasa Polska". Stronami: Prasa Polska nie ma jeszcze tytu czestelnikow, co przez tych krytow. Jednak rola tej w swym publikum jest bardzo wielka. W Polsce jest obecnie 1.889 czasopism, w tym 158 dziennikow. Wskazacze z nich ma jednak nietych niejednak. Duzo nietych ma tytu "K. C." i "Kurjer Warszawski". Do pism porownawych moga nalozyc "Gazeta Polska", "Kurjer Warszawski", "Polska Ekspozycja" i t.d. Postanowic wykazac emie i kultury balniskiej polskiej jest roznorodni. Moga byc jedynym wrod balniskiej poprawne stosunki znowowe i solidarnosc. \A-8\37 \. P.

K r o n i k a .

- 2. PRZYJAZD DELEGACJI ANGLIJSKIEJ. Prasa kowieńska z 18.X.1933 r.: Pisma donoszą, że wrócić do Kowna ma przybyć delegacja angielskich kupców i przemysłowców celem rozmówienia się z miejscowymi warunkami i szukania dróg rozwoju handlu angielsko-litewskiego. \A-8\
- 3. SPRAWA USTAWY W SANKCJACH ANTYPOLSKICH. Prasa kowieńska z 18.X.1933 r.: Jak wiadomo, Komitet Kordynacyjny Litwy Narodów przyjął uchwałę o stosowaniu sankcyj przeciw Wschodowi. Pojęcie one przedstawiają na nieostatecznym Wschodzie przed i wstąpieniu wojennego. Litwa również otrzymała z Litwy Narodów znaczące wyrażenie się do sankcyj. Pojawia się Litwa przed nie wradzie, więc nie może być eksportowane do Wschodu. To też przedstawienie się do sankcyj ma w tym wypadku tylko znaczenie zasadnicze bez praktycznych następstw. O ile Litwa Narodów postąpił wyżej jak nieprawy wykład stosunków handlowych z Wschodem, wtedy i Litwa to do się w ten sposób, gdyż wymiana towarowa litewsko-wschodnia istnieje. \A-11\
- 4. SKAZANIE ULICY LITWISKIEJ W KROJECIU. Prasa kowieńska z 18.X.1933 r.: "Pravda" proponuje amentanie nazwy jednej z ulic w Krowiecu z "Litwaer Wall" na "Kameler Wall". \A-6\

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WNEZTRZNEJ I ZYCIE SPOLECZNE

K r o n i k a .

- 5. SPRAWA WYPADKOW NA UNIWERSYTECIE. Prasa kowieńska z 18.X.1933 r.: Pisma donoszą, że minister Oświaty prof. Tomkunas przyjął na sędziostwo rektora uniwersytetu Romera. Wkrótce zostanie ogłoszony dokładny tekst ustawy o uniwersytecie, dotyczący procedury nominacji profesorów. Kierownictwo grupy studenckiej "Szalissow i Szalissow" wydało nekaz swym członkom podporządkowanie się nie się rozporządzeniom władz uniwersyteckich. Wykazy odwołują się. Rektor Kowny 17.X. zawezwał do amentnie na rozmowę prezesa Kłim orga nizacji studenckich i wyzwał ich do amentnie strajku. \C-22\2\ P.
- 6. DOKOŁA SPRAWY FABRYKI. Prasa kowieńska z 18.X.1933 r.: Elta donosi, że został amentnie: 6. dyrektora fabryki oddziału "Mieszana" Antoni Frenobas, były dyrektor polniskiej fabryki "Mieszana" Antoni Kobilis oraz mieszkanicy miejscowości Kowalewo. Antoni Piotr Szpanas i jego żona Kostasija Frenobasowa. Szpanasowa, Kobilis został zwolniony z kasie 25 tytu, względem pozostałych zaś zastosowano bezwzględny amentnie. Pisma donoszą, że został amentnie, amentnie na amentnie Szpanas i innych osób amentnie w tej sprawie. \C-19\1\ P.
- 7. SPRAWA SPRAWY WOLSKOWEJ OGDZ DUCHOWYCH. Prasa kowieńska z 18.X.1933 r.: Została ogłoszona amentnie ustawy o zwolnieniu osób duchownych od służby wojskowej. Na mocy tej ustawy amentnie teologiczno-wydziałowej uniwersytetu W.W. w Wilnie do lat 28 zwolnieni od służby wojskowej. \C-12\10 \.

8/. SPRAWA AKADEMJI SZTUK PIĘKNYCH. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Pisma donoszą, że M-stwo Oświaty opracowuje projekt reorganizacji kowieńskiej Szkoły Sztuk Pięknych na Akademię Sztuk Pięknych. /C-17/4 /.

9/. ARESZTOWANIE AGENTÓW NIEMIECKICH W KOWNIE. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Dnia 12 b.m. policja aresztowała w Kownie agenta niemieckiego Augustyna Stasiunasa, przybyłego z Niemiec celem zobaczenia się ze swymi agentami i zebrania informacji. W czasie rewizji znaleziono u Stasiunasa tajne informacje o wojsku litewskim. Informacje te zebrane przez jego agentów miały być dostarczone do Niemiec. Razem ze Stasiunasem zostali aresztowani dwaj jego współnicy: Gustaw Blechertas, rolnik z powiatu szakioskiego i Karol Naginionis-Chodakiwiczius. Śledztwo zostało zakończone dnia 17 b.m. i sprawa przekazana sądowi. /C-13/3 / P.

10/. LIKWIDACJA PISMA. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Pisma podają, że na cały czas trwania stanu wojennego zostało zamknięte pismo "Jestem wszędzie" /Aš esu visur/ wydawane przez grupę poetów "Trzeciego frontu". Przyczyną zamknięcia jest rozpowszechnianie tendencyjnych wiadomości. /C-18/6 /.

11/. SPRAWA RADY OPIEKI SPOŁECZNEJ. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Pisma donoszą, że projekt utworzenia Rady opieki społecznej przy M-stwie Spraw Wewnętrznych stał się nieaktualny, gdyż nowa ustawa o opiece społecznej nie przewiduje istnienia takiej Rady. /C-17/7. 12/. B. PREZYDENT GRINIUS NA EMERYTURZE. Prasa kowieńska z 18.X.1935: Kierownikiem wydziałów: medycznego i sanitarnego Samorządu Miejskiego został zamianowany starszy lekarz wojskowy z Olity J.Podžiunas. B.prezydent dr.Grinius, który dotychczas zajmował to stanowisko obecnie przeszedł na emeryturę. /C-16/1 /P.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

13/. "TRIMITAS" O WYNIKACH WYBORÓW KŁAJPEDZKICH. Nr.42 z 17.X.1935 r. Art.p.t. "Po wyborach do Sejniku". Streszczenie:

Wybory do 5-ego Sejniku obszaru kłajpedzkiego zakończyły się bez żadnych zmian w porównaniu z dawnym Sejnikiem, gdyż Litwini tak jak dawniej otrzymali 5 mandatów, zaś lista "Einheitsfrontu" 24. Myliłby się jednak ten, coby sądził, że wszyscy kandydaci z tej listy są Niemcami. Większość z nich to Litwini kłajpedzcy.

Gdy tylko stały się wiadome wyniki wyborów kłajpedzkich, natychmiast z tamtej strony Niemna dały się słyszeć wskazówki, jakiej polityki Sejmik powinien się trzymać. Jest to nowym dowodem długich rąk niemieckich. W związku z tem należy bardzo wątpić, by piąty Sejmik działał więcej niż czwarty. Zacznie się znowu drep-tanie w miejscu, do którego Kłajpeda dawno już przywykła. Tymczasem kraj oczekuje od Sejniku pośpiesznej i pożytecznej pracy. Germanizatorzy mogą raz jeszcze pokazać, czy chcą pracować poważnie, czy też, jak zwykle, wieją im w głowy obce wiatry. Niedaleka przyszłość to wyjaśni. /E-9/.

K r o n i k a .

14/. NOWA PARTJA LITEWSKO-NIEMIECKA. Prasa ryska z 23.X.1935 r.: Wydawca i redaktor pisma "Memeler Beobachter" hr. Zubow postanowił założyć w Kłajpedzie nową partję, która będzie szukać kompromisu między Litwinami a Niemcami. Partja starać się będzie o zjednoczenie wszystkich lojalnych kłajpedzian zarówno Litwinów, jak i Niemców. /E-43/ P.

15/. SPRAWA BUDOWY RADJOSTACJI. "Sekmadienis" z 20.X.1935 r.: W Kłajpedzie powstaje obecnie Radjostacja budowana przez firmę niemiecką. Ta sama firma ma również zbudować Radjostację w Kownie. /E-6/.

16/. PIERWSZE POSIEDZENIE SEJMIKU KŁAJPEDZKIEGO. Prasa ryska z 21.X.1935 r.: W sferach niemieckich w Kłajpedzie rozpatruje się obecnie sprawa wyboru kandydata na stanowisko prezesa Dyrektorjatu kłajpedzkiego. Za najbardziej odpowiedniego kandydata uważa się von Schlenter'a, który był za czasów Dyrektorjatu Schreiber'a naczelnikiem pow. w Poglegiach. Jako kandydaci na marszałków Sejniku wymieniani są Niemcy: Baldsch i Betke. Pierwsze posiedzenie Sejniku ma się odbyć 29 października. /E-9/ P.

8. SPRAWA AKADEMII WYBÓRÓW KRAJOWYCH. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Pismo domowe, że Komisja do Spraw Wychowania jest rozpatrującą kwestię wydziału nauk przyrodniczych na Uniwersytecie w Kowie. (10-17) A. P.

9. SPRAWY WYBÓRÓW W KOWIE. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Dnia 12.10.1935 r. Komisja do Spraw Wychowania wydziału nauk przyrodniczych na Uniwersytecie w Kowie, przystąpiła do rozpatrzenia wniosku o wydział nauki przyrodniczej. W tym celu wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. W tym celu wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. W tym celu wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. (10-17) A. P.

10. WYBÓR WYDZIAŁU NAUK PRZYRODNICZYCH. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Pismo domowe, że na dzień dzisiejszy wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. W tym celu wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. (10-17) A. P.

11. SPRAWA WYBÓRÓW WYDZIAŁU NAUK PRZYRODNICZYCH. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Pismo domowe, że projekt utworzenia Wydziału nauk przyrodniczych na Uniwersytecie w Kowie, przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. W tym celu wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. (10-17) A. P.

VII. SPRAWY WYBÓRÓW

12. "TRIMIAS" O WYBÓRACH WYDZIAŁU NAUK PRZYRODNICZYCH. Nr. 48 z 17.X.1935 r. Art. 1. "O wyborach do wydziału". Strona 1.

Wobec tego do dnia 10.10.1935 r. Komisja do Spraw Wychowania przystąpiła do zbierania materiałów i informacji o wydziale. W tym celu wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. W tym celu wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. (10-17) A. P.

K o m i s j a

13. NOWA PARTIA WYBÓRÓW WYDZIAŁU NAUK PRZYRODNICZYCH. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Wobec tego Komisja do Spraw Wychowania przystąpiła do zbierania materiałów i informacji o wydziale. W tym celu wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. (10-17) A. P.

14. SPRAWA WYBÓRÓW WYDZIAŁU NAUK PRZYRODNICZYCH. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Wobec tego Komisja do Spraw Wychowania przystąpiła do zbierania materiałów i informacji o wydziale. W tym celu wydział ten przystąpił do zbierania materiałów i informacji o wydziale. (10-17) A. P.